

## СТ А Н О В И Щ Е

от доц. Владислав Будинов Чифлиджанов,

За дисертационен труд на тема:

„Анимацията като индустрия. Технология, теми и естетика”  
за присъждане на образователната и научна степен „Доктор”  
на Пеню Кирацов докторант в редовна форма на обучение  
по: научно направление.....

### 1. Данни за дисертанта:

Пеню Людмилов Кирацов

Роден 1978г. в София, България.

Завършил Националната Гимназия за Древни Езици и Култури „Константин-Кирил  
Философ“ през 1997г.

Записва се в класа на проф. Христо Христов в специалността „Кино и Телевизионна  
Режисура“ в НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“ през 1998г.

Работи в Делхи, Индия като графичен дизайнер 2000-2002г.

2012г. завършва специалността „Анимационна Режисура“ в класа на доц. Владислав  
Будинов“

2016г. се дипломира с филма „Сиринга“ и през следващата година получава три  
награди за най-добър студентски анимационен филм на фестивалите в Казабланка,  
Монтевидео и Истанбул.

В момента работи като илюстратор към издателство „Труд и Право“ и като графичен  
дизайнер към маркетинговия отдел на Ingram Micro.

### 2. Данни за докторантурата:

Представените от докторанта материали свързани със защита на дисертационния труд  
са в съответствие с условията и реда, установени в ЗВО (Глава V), Закона за развитието  
на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане,  
както и с вътрешния Правилник на НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов” и заявявам, че  
предвид така изложените факти за хода на докторантурата и за подготовката и  
обсъждането на дисертационния труд на Пеню Кирацов, не намирам допуснати  
нарушения в процедурата.

### 3. Данни за дисертацията и автореферата:

В предложения от П. Кирацов писмен материал за дисертационен труд с тема  
„Анимацията като индустрия. Технология, теми и естетика” се прави компетентно  
изследване и анализ на моделите и механизмите на производство на анимационна  
художествена продукция. Като посочва и дефинира начина, етапите и формите на  
производствената организация докторантът прави обстойно изследване на

закономерностите, които характеризират взаимодействието на технологиите и художествените принципи в контекста на индустриалното производство.

Докторантът аргументирано защитава тезата си, че „няма разлика между креативния процес в авторското кино и комерсиалното, единствената разлика е в мениджмънта и помощните институции, които го поддържат”.

Изследвайки производствените модели на водещи световни студиа, авторът посочва, че „...за успеха на един пълнометражен или сериен анимационен филм важи формулата за правилното експлоатиране на технологични възможности, творчески потенциал и маркетинг”. Тезата е защитена научно чрез последователен и обстоен анализ на причините водещи до високи художествените стойности на произведенията- актуални сюжетни теми, жанрови и стилови форми, иновативни технологични модели, като всички те гарантират интереса на една съвременна, по-взискателна и критична публика. Чрез изследване на маркетинговите лостове, като реклама, развлекателна индустрия, детски играчки, комикс, се обосновават високите финансови приходи и прякото им влияние върху тематиката, дизайна и естетиката на произведенията. Сочейки бъдещите тенденции на развитие на анимационното производство докторантът проучва и темата за връзката между бизнеса и образованието по анимация и образованието по изкуствата въобще.

Дисертацията е реализирана в обем от 190 страници. Структурирана е в предговор; три глави ; заключение; изводи; справка за научните приноси и библиографска справка – използвана и цитирана литература.

В предговора докторантът дефинира изследвания проблем, аргументира актуалността на темата, посочва и прецизира понятийния апарат. Цитирам: „Един от основните проблеми е съзнанието за противоречие на самите термини „Индустрия“ и „Изкуство“, което от своя страна води и до неразбиране на теорията и практиката на произвеждането на масов продукт, който е част от развлекателния бизнес и липсва ясното съзнание за това как се създава качествено изкуство базирано на индустриалния начин на производство и съответно какви са новите, съвременни условия, които се появяват и изменят”.

Следващите две глави „Производствена организация на анимационния филм” и „Ролята на артиста в производствения процес на поточната линия” са гръбнакът на изследването. Анализирайки постигнатото от водещи студии, като „Уолт Дисни”, „УРА”, „ Пиксар” авторът подробно описва и систематизира производствената организация на анимационния филм като структура и технология. От стойностно значение за труда е задълбоченото изследване на основните подходи при анимационно филмово създаване в историческа перспектива, както и на най-добрите практики в сферата на индустриалното производство на анимация. Посочват се рамките, които един такъв процес налага над креативната енергия на много екипи от талантиви художници, за да може техният специфичен труд да получи завършеност, която предлага естетика зависима и повлияна от комерсиалната насоченост на студийното производство. Според автора това е „една от главните причини да съществува анимационния филм, а именно печалбата заедно с желанието на производителя филмът да бъде видян от колкото се може повече хора”. Чрез сравнителен анализ на творчеството на жалоните в анимационното изкуство, Чък Джоунс и Брад Бърд убедително е защитена тезата, че методите и подходите, които съпътстват създаването на един анимационен филм са универсални. Те важат както за индустриалния начин и условия на производство, така и за частните, независими работилници на артистичните автори.

От съществена приносна значимост е главата „Финансиране на анимационната индустрия.” Известно е, че анимационното изкуство е изключително скъпа медия. Приходите от продажбата на билети са само една от формите на финансови постъпления. Анализирайки зрителската аудитория и характеристиките на заеманото от анимационния продукт медийно пространство, докторантът научно обосновава връзката между анимационната индустрия, телевизията и рекламата на продукти и как тази връзка оказва влияние върху темите и естетиката на филмите и сериалите чрез т.н. мърчъндайзинг. „Рецептата за успешен анимационен филм е даването на пълна творческа свобода на талантлив екип и пласирането на продукта по всички правила на маркетинговото изкуство.”

В последната глава от дисертационния труд „Анимационна индустрия и образование” са анализирани факторите, които определят мястото на пресичане на интересите на анимационната индустрия с интересите на образователната система-училищата и университетите. Като се основава на своя професионален и житейски опит Кирацов аргументирано извежда тезата си, че... „образованието е основата на една кариера, която започва още в пред-училищна възраст и държавата трябва да положи особени усилия, ако иска да развие един отрасъл като креативната индустрия, който има огромен потенциал за развитие и принос към вътрешния брутен продукт на държавата”.

#### 4. Научни приноси:

Към момента няма систематизиран, научно разработен труд засягащ процесите, методите и предизвикателствата, които са част от правенето на анимационно изкуство по индустриален принцип, предназначено за един свободен и конкурентен пазар.

**Това е първото по рода си научно изследване** у нас засягащо темата за начините на създаване, производство и финансиране на анимационен филмов продукт.

Чрез анализ и сравнително съпоставяне на формите на индустриално производство с т. нар. независими продукции на анимационно кино се посочват и дефинират подходите, етапите и начина на организация на процеси включващи строга поточност и високи естетически изисквания.

**За първи път** се изследват маркетинговите лостове, които осигуряват високи финансови приходи и пряко влияят върху тематиката, дизайна и естетиката на анимационните произведения.

**Това определя и високата актуалност** на труда, особено в контекста на все по разширяващите се рамки на присъствие на анимационни форми в медийното пространство.

Дефинирането на творческите дейности, като създаване на сценарий, организация на сториборд, дизайн на персонажи и местодействие, анимация и сочейки начините на лимитирането им в поточността на производствения процес, но не в минус на високи естетически стойности, се съдържа и **практическата значимост труда**. Той би намерил своето приложение при всеки интересуващ се от анимационно изкуство и особено при студентите изучаващи Анимация запознавайки ги с индустриалните производствени механизми и технологични изисквания заложи в Технологичната библия на аниматора.

#### 5. Обобщение:

Докторатът е структуриран логически и представя ясно целите и задачите на изследването.

Хипотезата на докторанта и целта на изследването са убедително защитени. Авторефератът правилно отразява съдържанието на дисертационния труд.

Проучвателната дейност както и изследването са лично дело на докторанта.  
На лице са и горе изброените приноси на дисертацията.

6. Заключение:

След запознаване с представения от Пеню Кирацов дисертационен труд на тема „Анимацията като индустрия. Технология, теми и естетика” , автореферата и публикациите на кандидата, и извършения от мен анализ на значимостта и на съдържащите се в тях научни приноси, намирам за основателно да дам своята обща положителна оценка. Считаю, че представеният за рецензиране дисертационен труд отговаря на изискванията на Закона за РАСРБ.

В заключение, предлагам на докторанта Пеню Людмилов Кирацов да бъде присъдена образователната и научна степен „доктор” по научната специалност Кинознание, киноизкуство и телевизия.

Доц.Владислав Будинов